

Le deuxième chariot

ཤིང་རྩ་གཉིས་པ་ནི།

Le deuxième chariot

Voici une histoire que le Bienheureux conta lorsqu'il séjournait à Śrāvastī.

ཤིང་གཞི་མཉན་དུ་ཡོད་པ་ན་བཞུགས་ཏེ།

Cette histoire [fut contée] alors que le Bienheureux séjournait à Śrāvastī.

À cette époque, après avoir fait une offrande rituelle, un brahmane monta sur un chariot et entra dans la ville, suivi de son entourage et de ses serviteurs. Il ressentit de la joie à la vue du Bienheureux qui rentrait au monastère après avoir fait l'aumône. À ce moment, le Bienheureux sourit.

དེའི་ཆོ་བས་ཟེའི་ཁྱེད་ཞིག་གིས་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་ནས་

À cette époque, un brahmane fit une offrande rituelle et

ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ་

il monta sur un chariot et

འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་གཡོག་བྱས་ནས་

avec [comme] serviteurs l'assemblée de son entourage,

མཉན་དུ་ཡོད་པ་འི་ནང་དུ་ཆས་སོ། །

il entra dans Śrāvastī.

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་མཉན་དུ་ཡོད་པར་བསོད་སྦྱོར་སེམས་མཛད་

Le Bienheureux, lui aussi, faisait l'aumône à Śrāvastī et

མཉན་དུ་ཡོད་པ་ནས་སྤར་གཤེགས་པ་དང་

il rentra de Śrāvastī. Puis,

དེ་དག་འབ་སྦྱིས་ནས་

il ressentit de la joie et

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བལྟས་སོ། །

il regarda le Bienheureux.

དེའི་སྐབས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇུག་

À ce moment, le Bienheureux sourit et

Chaque fois qu'un sourire s'esquisse sur le visage d'un Bienheureux Bouddha, naturellement, des rayons de lumière bleus, jaunes, rouges et blancs sont émis de sa bouche. Certains s'orientent vers le bas, d'autres vers le haut. Ceux qui se dirigent vers le bas vont chez les êtres infernaux de Résurrections, Lignes-Noires, Réunion-et-Écrasement, Pleurs-et-Hurlements, Grands-Pleurs-et-Hurlements, Brûlant, Extrêmement-Brûlant, Tourments-Insurpassables, Couvert-de-Cloques, Cloques-Éclatées, Dents-qui-Claquent, Lamentations, Quel-Froid, Fendu-comme-un-Lotus-Bleu, Fendu-comme-un-Lotus, Fendu-comme-un-Grand-Lotus. Ils rafraîchissent les êtres des enfers chauds quand ils les touchent. Ils réchauffent les être des enfers froids quand ils les touchent. Ainsi, les souffrances de ces êtres sont soulagées

འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་གང་གི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ།

ceci, quand les Bienheureux Bouddhas sourient, [c'est] la nature [des sourires] que

དེའི་ཚེ་ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་བྱུང་ནས་

à ces moments, des rayons de lumière bleus, jaunes, rouges et blancs
sont émis de sa bouche et

ལ་ཅིག་ནི་འོག་དུ་འགྲོ་འོ།

certains vont vers le bas.

ལ་ཅིག་ནི་ཕྱིད་དུ་འགྲོ་འོ།

Certains vont vers le haut.

འོག་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཡང་སོས་དང་ཐིག་ནག་[54b]དང་། བསྐྱུས་འཛོམས་དང་། ཅུ་འབོད་དང་། ཅུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་།

ཚ་བ་དང་། རབ་དུ་ཚ་བ་དང་། མནར་མེད་པ་དང་། རྩ་བྱར་ཅན་དང་། རྩ་བྱར་རྩོལ་དང་། ས་ ^{<«གཡུང་»+སོ>} ཐམས་ཐམས་ ^{<«ཙྰ»+ག>} དང་། གྱི་ཅུད་ཟེར་བ་ ^{<«གཡུང་»-ག>}

> དང་། ལ་རྩ་ཟེར་བ་ ^{<«གཡུང་»-ག>} དང་། ལུད་པལ་ལྟར་གསལ་བ་དང་། སད་མ་ལྟར་གསལ་བ་དང་། སད་མ་ལྟར་གསལ་བ་ཆེན་པོར་སོང་ནས།

Ceux qui vont vers le bas vont chez les êtres infernaux de
Résurrections, Lignes-Noires, Réunion-et-Écrasement, Pleurs-et-
Hurlements, Grands-Pleurs-et-Hurlements, Brûlant, Extrêmement-
Brûlant, Tourments-Insurpassables, Couvert-de-Cloques, Cloques-
Éclatées, Dents-qui-Claquent, Lamentations, Quel-Froid, Fendu-comme-
un-Lotus-Bleu, Fendu-comme-un-Lotus, Fendu-comme-un-Grand-Lotus et

ཚ་བའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དུ་བསེལ་བར་བྱར་ཏི་

ils rafraîchissent les êtres des enfers chauds et

འབབ་ ^{<«གཡུང་»འབབ>} བོ།

ils les touchent (lit. tombent).

གང་བའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དུ་ནི་ ^{<«གཡུང་»«འི་»«པེ་»«རྩར་»«ཙྰ»«ཞལ་»-ནི>} རོ་བར་བྱར་ཏི་

Ils réchauffent les être des enfers froids et

འབབ་བོ།

ils les touchent (lit. tombent).

དེས་ན་ ^{<«གཡུང་»«འི་»«པེ་»«རྩར་»«ཙྰ»«ཞལ་»དེ་ནས>} སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ ^{<«གཡུང་»«འི་»«པེ་»«རྩར་»«ཙྰ»གིས>} གཞོད་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ཅེ་ཞེས་ ^{<«རྩར་»གཞིལ>} བར་བྱར་ཏི་

།

Ensuite, les souffrances particulières de ces êtres sont amenuisées.

« Que se passe-t-il ? se demandent ces êtres. Serions-nous morts ? Serions-nous né ailleurs ? » Alors, le Bienheureux Bouddha leur fait voir une émanation afin qu'ils ressentent de la dévotion. Ils la voient et pensent : « Hé ! Nous ne sommes ni morts ni nés ailleurs. C'est cet être que nous voyons pour la première fois qui a soulagé nos souffrances par sa présence. » La joie parfaite qu'ils ressentent à l'égard de cette émanation épuise les actions qui les avaient tirés vers les mondes infernaux, qu'ils quittent pour naître chez les dieux ou les hommes, où ils pourront appréhender les vérités./

དེ་ནས་དེ་དག་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏི།

Ensuite, ils pensent ceci : «

གྱི་

Hé !

ཅི་

Qu' [en est-il] ?

བདག་ཅག་འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་སམ་

Sommes-nous morts et partis de cet endroit ?

འོན་ཏེ་གཞན་དུ་སྐྱེས་སམ་སྒྲུལ་མོ།

Ou bien sommes-nous nés ailleurs ? »

དེ་ནས་དེ་དག་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུལ་པ་འགྲེད་པར་མཛད་དེ།

Ensuite, pour développer leur dévotion, le Bienheureux émet une émanation et

དེ་དག་གིས་སྤྱལ་པ་མཐོང་ནས་

ils voient cette émanation et

འདི་སྤྱལ་དུ་སེམས་ཏེ།

ils pensent ceci : «

གྲེ་མ་ <«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» «སྤྱང་» «ཙོ་» «ཞོལ་» —ས།>

Quelle merveille !

ཅི་

Qu' [en est-il] ?

བདག་ཅག་ནི་འདི་ནས་ཀྱང་གི་འཕོས་པར་མ་གྱུར་ལ་

Nous ne sommes pas morts ni partis de cet endroit. De plus,

གཞན་དུ་ཡང་ <«གཡུང་» «པེ་» —ཡང་།> མ་སྐྱེས་མེད་ཀྱི་ <«གཡུང་» «པེ་» གྱིས།>

nous ne sommes pas nés ailleurs, mais

འོན་ཀྱང་སྔོན་མ་གྱུང་བའི་སེམས་ཅན་སྤང་བ་འདིའི་མཐུས། བདག་ཅག་གི་ <«གཡུང་» «པེ་» གྱིས།> གཞོད་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ཅེ་ཞེས་བ་ར་གྱུར་ཏོ་ <«གཡུང་» «ཙོ་» གྱིས།>

།

pourtant, cet être que nous voyons et qui n'était pas apparu avant, c'est grâce à lui que les particularités de nos maux sont amenuisées. »

དེ་ནས་དེ་དག་སྤྱལ་པ་ལ་སེམས་མཐོན་པར་ <«ཞོལ་» ག།> དགའ་བར་གྱུར་ནས་

Ensuite, ils sont emplis d'une joie entière pour cette émanation et

སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ <«ཙོ་» བས།> སྔོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་ཟད་དེ་

ils épuisent les actions qui leur font faire l'expérience des êtres des enfers et

ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་དུ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྔོང་ <«གཡུང་» གཞོད།> དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེར་ཉིང་མཚམས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །

ils passent la lisière [de leur prochaine vie] chez les dieux et les hommes où ils pourront appréhender (lit. seront des réceptacles pour) les vérités.

Les rayons de lumière qui se dirigent vers le haut vont chez les dieux des Quatre Grands Rois, des Trente-Trois, de Sans-Affrontement, de Tuṣita, de Délices-des-Productions, de Appropriation-des-Productions-d'Autrui, du monde de Brahmā, des Prêtres-de-Brahmā, de Grand-Brahmā, de Lueur, de Lumière-Infinie, de Lumière-Claire, de Petite-Vertu, de Vertu-Infinie, de Vertu-Étendue, de Sans-Nuages, de Naissance-des-Vertus, de Grands-Fruits, de Grandeur-Moindre, de Sans-Affliction, de Vision-Excellente, de Vision-Inouïe, et jusqu'à Culminant. Ils y font résonner les sons de l'impermanence, de la douleur, de l'absence d'existence et de l'absence de moi.

སྔོང་དུ་འགོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་རྣམས་དང་། སྤྱལ་བུ་ <«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» བས།> རྩ་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འཐབ་བྲལ་རྣམས་དང་། དགའ་

ལྷན་རྣམས་དང་། འཕྲུལ་དགའ་རྣམས་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་རྣམས་དང་། ཚངས་རིས་རྣམས་དང་། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་རྣམས་དང་། ཚངས་པ་

ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། འོད་ཚུང་རྣམས་དང་། ཆོད་མེད་འོད་རྣམས་དང་། འོད་གསལ་ <«གཡུང་» བས།> རྣམས་དང་། དགོ་ཚུང་རྣམས་དང་། ཆོད་མེད་དགོ་རྣམས་དང་།

དགོ་གྲུས་རྣམས་དང་། སྤྱིན་ <«གཡུང་» སྤྱིན།> མེད་རྣམས་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་རྣམས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་ <«ཙོ་» + ག།> རྣམས་དང་། མི་ཆེ་བ་ <«གཡུང་» «པེ་» —ག།

རྣམས་དང་། མི་གདུང་བ་རྣམས་དང་། ཀྱུ་ཞོལ་སྤང་རྣམས་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་རྣམས་དང་། [55a] འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མོང་ནས་

Ceux qui vont vers le haut vont chez les dieux des Quatre Grands Rois, ceux du monde des Trente-Trois, ceux de Sans-Affrontement, ceux de Tuṣita, ceux de Délices-des-Productions, ceux de Appropriation-des-Productions-d'Autrui, ceux du monde de Brahmā, ceux des Prêtres-de-Brahmā, ceux de Grand-Brahmā, ceux de Lueur, ceux de Lumière-Infinie, ceux de Lumière-Claire, ceux de Petite-Vertu, ceux de Lumière-Infinie, ceux de Vertu-Étendue, ceux de Sans-Nuages, ceux de

Naissance-des-Vertus, ceux de Grands-Fruits, ceux de Sans-Grandeur, ceux de Sans-Affliction, ceux de Vision-Excellente, ceux de Vision-Inouïe, et jusqu'à chez ceux de Culminant et

མི་རྒྱལ་ <«ཐོ»+ནས་ལ།> དང་། ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་སྒྲ་སྒྲིགས་སོ་ <«ཞོལ་»སྒྲིག་གོ།> ། །

font résonner les sons de l'impermanence, de la douleur, de l'absence d'existence et de l'absence de moi.

Deux versets sont aussi proclamés :

/Faites l'effort de vous retirer du monde;

Appliquez l'enseignement du Bouddha.

Comme un éléphant dans une hutte d'argile,

Détruisez les troupes du seigneur de la mort./

/Celui qui, pratique avec soin

Vinaya, le noble Dharma,

Abandonne la roue des naissances,

Puis épuise toutes les souffrances./

ཚོགས་སྒྲུབ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱང་རྫོད་ <«སྤྱོད་»བརྒྱུད།> པར་བྱེད་དེ།

Deux versets sont aussi proclamés :

རེས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱུ་པར་གྱིས། །

Faites les efforts pour vous retirer du monde.

སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར་བར་ <«གཞུང་»-བར།> གྱིས། །

Appliquez l'enseignement du Bouddha.

འདས་བྱའི་ཁྱིམ་ལ་གླུང་ཆེན་བཞིན། ། འཆི་བདག་སྡེ་ནི་གཞོས་པར་གྱིས། །

Comme un éléphant dans une maison en argile, détruisez les armées (lit. groupes) du seigneur de la mort.

གང་ཞིག་ཆོས་འདུལ་འདི་ཉིད་ལ། ། བག་ཡོད་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི། ། སྒྲེ་བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ནས། །

Celui qui pratique (lit. se conduit) avec soin ce Dharma du Vinaya, abandonnera la roue des naissances et

སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་

épuisera les souffrances,

རྫོད་ <«སྤྱོད་»བརྒྱུད།> པར་བྱེད་དོ། །

fut-il proclamé.

Ainsi, ces rayons de lumière font le tour du trichilocosme et reviennent vers le Bienheureux. S'il a l'intention de révéler des actions passées, ils disparaissent par l'arrière du Bienheureux. S'il a l'intention de révéler des actions futures, ils disparaissent par l'avant de son corps. S'il a l'intention de révéler une naissance dans les enfers, ils disparaissent dans ses plantes des pieds. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les animaux, ils disparaissent dans ses talons. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les esprits affamés, ils disparaissent dans ses gros orteils. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les humains, ils disparaissent dans ses deux genoux. S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel établi par la force, ils disparaissent dans la paume de sa main gauche. S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel, ils disparaissent dans la paume de sa main droite. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les dieux, ils disparaissent dans son nombril. S'il a l'intention de

révéler un éveil des auditeurs, ils disparaissent dans sa bouche. S'il a l'intention de révéler un éveil des bouddhas solitaires, ils disparaissent dans le poil lové entre ses sourcils. S'il a l'intention de révéler un éveil complet et parfait, ils disparaissent dans sa protubérance crânienne.

དེ་ནས་འདྲ་ཟེར་དེ་དག་གིས་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྐྱར་ནས་

Donc, ces rayons de lumière font le tour du trichiliocosme (lit. le monde de l'étendue du grand millier des trois mille) et

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་འབངས་སྟེ།

ils reviennent vers (lit. suivent) le Bienheureux et

གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདས་པའི་ལས་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི།

si le Bienheureux a l'intention de révéler des actions passées,

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུམ་ལོགས་སུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རོ། །

ils disparaissent par l'arrière du Bienheureux.

མ་འོངས་པའི་ལས་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler des actions futures,

མདུན་ལོགས་སུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རོ། །

ils disparaissent par l'avant.

མེམས་ཅན་དབྱུང་བར་སྟེ་བར་
<«གཡུང་»བར། «ལྷོ་མ་»བསྟེ་བར།> ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance dans les enfers,

ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རོ། །

ils disparaissent dans les plantes des pieds.

དུད་འགོར་སྟེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les animaux,

ཞབས་ཀྱི་རྩིང་པར་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རོ། །

ils disparaissent dans les talons.

ཡིད་གསུམ་སྟེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les esprits affamés,

ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་བོར་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རོ། །

ils disparaissent dans le gros orteil.

མིར་སྟེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les humains,

དུས་མོ་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རོ། །

ils disparaissent dans les deux genoux.

སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel établi par la force,

ཕུག་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རོ། །

ils disparaissent dans la paume de la main gauche.

འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel,

ཕུག་གཡས་པའི་མཐིལ་དུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རོ། །

ils disparaissent dans la paume de la main droite.

ལྷར་སྟེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les dieux,

སྟེ་བར་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རོ། །

ils disparaissent dans le nombril.

ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler un éveil des auditeurs,

ཞལ་དུ་མི་སྣང་བར་འབྱུང་རོ། །

ils disparaissent dans la bouche.

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler un éveil des bouddhas solitaires,

སྒྲིན་མཚམས་ <«གཡུང་» «པེ་» འཚམས།> གྱི་མཚོད་སྤྱར་མི་སྤྱང་བར་འབྱུང་རོ། །
 ils disparaissent dans le poil [lové] entre les sourcils.
 སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྒྲིན་པར་བཞེད་ན་ནི་
 S'il a l'intention de révéler un éveil complet et parfait,
 དབྱུང་གཞུག་ཏེར་དུ་མི་སྤྱང་བར་འབྱུང་རོ། །
 ils disparaissent dans l'uṣṇīṣa.

Les rayons de lumière tournèrent trois fois autour du Bienheureux et disparurent dans
 le poil lové entre ses sourcils. L'honorable Ānanda joignit les mains et s'adressa au
 Bienheureux :

/« S'élançant de votre bouche d'innombrables rayons
 De lumière bariolée, dans toutes les directions.
 Ils parcourent l'espace, ils illuminent tout
 Comme le soleil ardent qui irradie partout. »/

དེ་ནས་འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ་
 Donc, ces rayons de lumière tournèrent trois fois autour du
 Bienheureux et
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་མཚོད་སྤྱར་མི་སྤྱང་བར་འབྱུང་རོ། ། <«གཡུང་» «པེ་» འབྱུང་རོ། །
 ils disparurent dans le poil [lové] entre ses sourcils.
 དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཀླན་དག་འ[55b]བོས་ <«གཡུང་» «པེ་» ལྟ།> ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་
 Ensuite, l'honorable Ānanda joignit les mains et
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་པ།
 demanda au Bienheureux : «
 ཚོན་སྤྱོད་གིས་སྤེལ་བ་སྤྱོད་གས་ཅན། ། མང་པོ་ཞལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བར་བྱུང་། །
 De nombreux et divers [rayons] formés de mille couleurs différentes.
 དེ་ཡིས་ <«གཡུང་» «པེ་» འབྱུང་། དེ་ཡིས་ «ཙུ» བྱུང་། དེ་ནི།> རྩུགས་རྣམས་ཀླན་ཏུ་སྤྱང་བར་བགྱིས། །
 Ils illuminent partout dans toutes les directions,
 ཉི་མ་ཤར་བས་ཇི་ལྟར་བགྱིས་པ་བཞིན། །
 comme le fait le soleil qui brille. »

Il demanda ensuite :

/« Ils ne sont ni sauvages, ni arrogants, ni malcontents ;
 D'eux provient tout le bien, toute la noblesse de tous les êtres,
 Sans raison, les Bouddhas, les Victorieux ne montrent pas
 Leur sourire blanc, comme la conque, comme la racine de lotus./
 /Votre esprit stable voit qu'à présent, c'est le moment.
 Dispersez donc les questionnements des pratiquants.
 Le doute les ronge, ô Souverain des Conquérants,
 Répandez donc vos propos stables et bienfaisants./
 /Immuables, comme l'océan, comme la reine des montagnes,
 Sans raison, les Protectors, les Éveillés ne sourient pas.
 La raison, ô grand Héros, du sourire qui est le vôtre,
 Veuillez donc l'exposer à ceux qui boivent toutes vos paroles./

/Votre verbe retentit, comme le cri du dragon,
Votre regard est gracieux, comme les yeux d'une vache,
Veuillez nous révéler tout le bien que l'on tire
Des offrandes que l'on fait au plus suprême des êtres./

ཡང་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་

Puis, en vers,

གསེལ་པ།

il demanda : «

གོད་དང་བལ་ཞིང་རྒྱགས་དང་མི་དགེས་ <«གཡང་»བཞིས། «ཤེ་»དམྱིས། སྤངས་པ་ཡིས། ། སངས་རྒྱལ་འགྲོ་བ་དག་གི་དམ་པའི་རྒྱར་ཁྱུར་པ། ། རྒྱལ་བ་དག་ཐུབ་

རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་མཆིས་པར། ། པད་མའི་ཐུང་དུང་ <«གཡང་»དུག་ མདོག་ལྟ་བུའི་འཛུམ་མི་སྟོན། །

Exempts de bestialité (lit. état sauvage), débarrassés de l'arrogance et du mécontentement, les bouddhas qui sont la source de ce qui est noble pour les êtres, les vainqueurs, eux qui vainquent les ennemis, ne montrent pas sans cause ni condition leur sourire blanc comme la racine de lotus et la couleur de la conque.

བརྟན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ཡིས་དུས་བབ་མཁྱེན་ལགས་ན། །

[Votre] esprit qui est la stabilité elle-même sait que le moment est venu. Donc,

དགེ་སྟོན་ <«གཡང་»«ལི་»«ཤེ་»«རྣམ་»«ཙྰ་»«ཞོལ་»སྟོང་། རྒྱལ་དབང་ཉན་པ་སོམ་ཉི་འཛལ་བ་རྣམས། ། ཐུབ་པ་ཁྱུ་མཆོག་གི་ནི་གསུང་མཆོག་བརྟན་པ་དང་། ། བཟང་པོ་

དག་གིས་ཐེ་ཚོམ་སྒྲེས་པ་བསལ་བར་གསེལ། །

Veuillez disperser les questionnements des pratiquants (lit. śramaṇa) pris par (lit. qui ont) les doutes qui [vous] écoutent, Souverain des Vainqueurs, par vos paroles suprêmes qui sont stables et bienfaisantes (lit. nobles).

རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུར་བརྟན་ <«གཡང་»«ཤེ་»བརྟན། «ཐུ་»བདག་ པ་ཡི། ། མགོན་པོ་རྫོགས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ན་ད་ <«གཡང་»ལྷན་འདུལ། «ཙྰ་»ལྷན་པ། «ཞོལ་»ལྷན་པ། འཛུམ་མི་སྟོན། །

Les parfaits Bouddhas, les protecteurs qui sont aussi stables que l'océan et la reine des montagnes, ne montrent pas leur sourire sans raison.

གང་གི་དོན་དུ་དཔའ་པོ་འཛུམ་པ་སྟོན་མཛད་པ། ། དེ་ནི་ཁྱེད་ལ་སྒྲེ་ <«གཡང་»«ཤེ་»སྒྲེ། བོ་ཕལ་ཆེན་ <«གཡང་»ཆན། «ཤེ་»ཆོག་ ཉན་པར་འཛལ། །

La raison pour laquelle [vous], Héros, avez montré votre sourire, ceci, d'innombrables personnes aimeraient l'entendre de vous.

འབྲུག་སྒྲུ་ལྟ་བུའི་གསུང་ལྟན་པ། ། རྒྱ་མཆོག་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྤངས་ཅན། ། མི་མཆོག་མཆོད་པ་བགྱིད་པ་ཡི། ། འབྲས་བུ་ཅིར་ <«གཡང་»མི། འབྱུར་ལུང་བསྟན་

གསེལ། །

[Vous] qui possédez un verbe semblable au [tonitruant] cri (lit. son) du dragon, qui avez un regard semblable à une vache, veuillez révéler comment se montre (lit. devient) le résultat de faire des offrandes au suprême des humains.

Vénérable, les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne montrent pas leur sourire sans cause et sans condition. Quelle est donc la cause de votre sourire ? Quelles en sont les conditions ?

བརྟན་པ་

Vénérable,

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མ་མཆིས་རྒྱུན་མ་མཆིས་པར་འཛུམ་པ་སྟོན་པར་མི་མཛད་ན།

les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne montrent pas leur sourire sans cause et sans condition. De ce fait,

བརྟན་པ་

Vénérable,

འཇུག་པ་མཛད་པའི་རྒྱ་གད་ལགས་

quelle est la cause de votre sourire ?

རྒྱ་གད་ལགས།

Quelle en sont ses conditions ? »

— Ānanda, il en est ainsi, répondit le Bienheureux. Il en est ainsi. Effectivement, Ānanda, les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne montrent pas leur sourire sans cause et sans condition. As-tu vu le brahmane qui a ressenti de la joie envers le Tathāgata quand il l’a regardé ?

— Vénérable, je l’ai vu.

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ།

Le Bienheureux dit : «

ཀུན་དགའ་པོ་

Ānanda,

དེ་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །

c’est comme ceci.

དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ།

C’est comme ceci. De plus,

ཀུན་དགའ་པོ་

Ānanda,

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་<«གཡང་» «ལི་» «ལེ་» «རྩར་» «ཙཱ་» «ཞོལ་» —ནི།> རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་པར་འཇུག་པ་མི་
མཛད་དོ། །

les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne montrent pas leur sourire sans cause et sans condition.

ཀུན་དགའ་པོ་

Ānanda,

ཁྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགའ་བ་སྤྲེས་ནས་

as-tu vu le brahmane qui fut empli de joie envers le Tathāgata et
བལྟས་པ་མཐོང་ངས་

qui l’a regardé ? »

བརྩུན་པ་

« Vénérable,

མཐོང་ལགས་སོ། །

je l’ai vu. »

— Ānanda, continua le Bienheureux, grâce à cette racine vertueuse, ce brahmane ne tombera pas dans les mondes inférieurs pendant treize éons. De plus, bien qu’il continuera d’errer dans le cycle des existences, il ne cessera de naître parmi les hommes et les dieux. Finalement, il naîtra en tant qu’homme, se retirera du monde, puis, sans instructeur ni instruction, il intégrera les trente-sept éléments qui dirigent vers l’éveil. Ainsi, il manifestera l’éveil des bouddhas solitaires et sera connu comme Joie le Bouddha solitaire. Voici ce qu’il tirera à long terme de ses offrandes. »

ཀུན་དགའ་པོ་

« Ānanda,

བྲམ་ཟེ་འདི་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བསྐྱལ་པ་བརྩ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལོག་པར་ལྷང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།

ce brahmane, grâce à cette racine vertueuse, ne tombera pas dans les conditions contraires pendant treize éons et

བསྐྱལ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལྷ་རྣམས་དང་མི་^{<«ལྷ་»«ལྷ་»རྣམས་དང་མི>}རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་^{<«ལྷ་»ལྷ་»}ཞིང་།

pendant treize éons, il passera la lisière [de sa prochaine vie] parmi les dieux et les hommes et

འཁོར་བར་གྱུར་ནས་

il tournera [dans ces naissances], puis

སྲིད་པ་ཐ་མ་དང་གནས་ཐ་མ་ལ་མིར་སྐྱེ་བ་ཐོབ་སྟེ།

il obtiendra une naissance humaine lors de sa dernière existence et dans le dernier endroit [qu'il connaîtra] et

རབ་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་

il se retirera du monde et

དེས་སློབ་དཔོན་[56a]མེད་པ་དང་མན་ངག་མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དང་འཕྲན་པའི་ཚུལ་སྲུང་ཅུ་ཙྰ་^{<«གཡང་»«ཤེ་»བཅོ་གྲུ་«ལྷ་»ལྷ་»}བདུན་མངོན་དུ་བྱས་ནས་

sans instructeur et sans instructions, il intégrera les trente-sept éléments qui correspondent à la direction de l'éveil et

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་མངོན་སྲུང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

il manifestera l'état de l'éveil des bouddhas solitaires et

རང་སངས་རྒྱས་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

il deviendra le bouddha solitaire Joie.

དེའི་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །།།

Ceci est ce qu'il a obtenu de la générosité.